

SAN FRANCISCO, CALIF.

Osaston työkokouksessa helmikuun ja oli paljon sellaista, josta en malta olla mainitsema. Kirjeet meri pian läpi, eikä niistä ole paljonkaan mainittavaa. Keräyksiä Canadian puolelta otettiin huomioon, vapaaehtoisesti lupautui keräämään S. W. Jirret. Uusia asioita, niistä voisi sanoa paljonkin, mutta täytyy kai supistaa sanansa vähään. Tov. Wiljamaa teki esityksen: eikö jo olisi aika laatia osastolle säännöt. Koska alaosastollakin on säännöt, niin sitäisi ne olla osastollakin. Allekirjoittanut kannatti esitystä ja niin se päätettiin ottaa keskusteltavaksi, laadittainko osastolle säännöt tai ei. Uuselta puheenvuorosta käytettiin ja päätökseksi tuli, että valitaan komitea laatimaan säännöt. Mutta siinä se tulikin temppu eteen. Kukaan ei ollut tarpeeksi hyvä mielestään laatimaan 20 vuotiseksi osastolle sääntöjä, joka on jo pahimmat poikavutensa läpäissyt ilman edellä sanottuja toimenpiteitä. Sanottiin, että nuoret voidaan pitää kurissa ilman sääntöjä, vanhemmista huomautettiin, että kun ensin tehdään rikoksia, niin tehdään sitten säännöt. Allekirjoittanut esitettiin laatimaan säännöt ja tuomaan ne kokouksen hyväksyttäväksi. Kie-täydyin, koska on vielä tuoreessa muistissani kaksi ja puoli vuotta takaperin, kun esitin saman asian, niin sitä ei otettu silloinkaan huomioon. Sitä ei hyväksytty, kun esittäjänä sattuu olemaan muualta tullut ja niin se kävi, että me myöhemmin tulleet emme nähneet itseämme kelvolliseksi, ja vanhat veteraanit jyrkästi kieltäytyivät ja niin se taas sammuu kun lännen rusko ilman taivaalla. Omasta puolestani sanon vaan sen, että säännöt on paljon pienemmälläkin hommilla kuin San Franciscossa s. s. osastolla. Sääntöjä olisi jo tarvittu monta kertaa, ja uskallanpa lyödä vanhat kenkäni vetkää, että ennenkuin toinen 20 vuotta on kulunut, niin Friscoon s. s. osastolla on säännöt.

Toinen yhtä mielenkiintoinen juttu tuli, kun sanomalehtiasiamies ilmoitti, että joku osaston jäsen oli uudistanut sanomalehtitilauksen (nimeä ei sanottu vaatimallakaan). Kun varsinainen asiamies meni uudistamaan, niin se oli jo uudistettu. Sanotaan, että se koiria lähtää, johonka kallikka sattuu ja niin se kävi tässäkin. Asian johdosta käytettiin kiivalta puheenvuoroja. Oltiinpa vähällä tehdä päätös, että muut ei saa ottaa tilauksia kun ne, jotka osasto on valinnut. Myöskin huomautettiin, että se on vastoin sääntöjä, sillä jokaiselle puoleen jäsenellä on oikeus ottaa puolehduille tilaus ja uudistaa omansa, jos asiamiestä ei satu ympärille, ja niin taas meni hukkaan hyvät humalat.

Mutta mitäs näistä pienistä kinoisista, lyödään kättä päälle ja nauretaan. Ollaan toverit ja toimitaan kun toverit. Kootaan joukkoja, eikä hajoteta!
Hilma Laine.

SUPERIORIN UUTISIA.

Oltiinpa jo aika tämänkin paikkakunnan naisten herätä katselemaan maailman tapahtumia ja otettava huomioon, että työtä tekevä luokan etu vaatii, että jokainen sen jäsen on velvollinen tekemään kaikkensa vapautukseemme orjuuden kahleista. Tässä tarvitaan naisinakin, me emme voi luottaa siihen, että mies toverimme uhraavat kaiken alkansa ja voimansa köyhälistön asialle. Meidänkin on tehtävä samoin. Ennenkaikkea olisi tehtävä työtä itsemme kehitykseksi, että olisimme tietoisia silloin kuin tulee aika, jolloin kysytään meidänkin toimintaamme. Siis jokainen nainen ottamaan innolla osaa osaston toimintaan, sillä siinä on meillä tilaisuus myöskin itsemme kehittämiseen ja silloin voimme unhoittaa kaikki nurkkapolitiikat, kun on hyö-

dyllistä tehtävää koko köyhälistöluokan hyväksi. Kyllä näyttää olevan jonkunverran innostusta, yksinpä naisissakin, koska ovat perustaneet voimisteluseurankin miesten esimerkkinä seuraten. Ainakin perustavassa kokouksessa oli harrastusta asjaan. Toivoisin, että jatkuisi innostusta, ei vaan ruumillisten voimien kehityksessä, vaan myöskin henkisen minäme kasvatuksessa oikein tosi vallankumoukselliseksi työläisnaisiksi, sillä siihen luokkaan me kaikki kuulume, teimme työtä mitä tahansa. Toivoisin, että täällä, joka pitäisi olla opin ja kehityksen kehto, todella naisetkin osoittaisivat toiminnallaan, että hekin ovat mukana luokkatalistelussa, käymällä kokouksissa, ottamalla osaa osaston toimiin, kuin myöskin olla agiteeraamassa osastoon uusia jäseniä, sillä pitäisihän meidän jokaisen vähänkin aikaansa seuraavan työläisen tietää, että mitä pikemmin saamme jokaisen työläisen ymmärtämään, että yhteenliittymällä voimme orjan kahleet katkoa, sitä pikemmin saavutamme päämäärämme, sosiaalisen yhteiskunnan.

Sananen ompeluseuraista. Syksy-

lä perustimme keskuuteemme ompeluseuran tarkoituksella koota varoja osaston rakennusrahastoon kuin myöskin siksi, että olisi parempi tilaisuus naisilla omassa kokouksissaan käyttää puheenvuoroja ja sillä tavalla saada rohkeutta käyttämään puheenvuoroja niissäkin kokouksissa, joissa on miestovereita. Kehitystä me naiset todellakin tarvitsemme. Melkein poikkeuksetta joka kokouksessa me naiset olemme hiljaa ja annamme miesten päättää, useasti melkein tärkeistä asioista. Ei naiset! Tämä nykyinen aika kutsuu myöskin naisista terästämiään ajatuskykyään lausumaan julki mielipiteensä kaikista asioista. Siksiipä toivoisin, että kaikki tämän paikkakunnan naiset yhtyisivät ompeluseuraan, että saisimme toiminnan vilkkaaksi ja monipuoliseksi. Ottakaamme keskusteltavaksi kokouksissa keskinäisiä ja yhteiskunnallisia kysymyksiä, siten voimme kasvattaa toveruustunnetta keskuudeemme ja hävittää "luokkarajat". Toivoni olisi, että ensi kokouksessa näkisim kaikki Superiorin luokkatietoiset naiset, sillä luulen niiltä ainakin enempi löytyvän, mitä

tähän asti on käynyt ompeluseuran kokouksissa. Muistakaa "yhteenliittyminen on voimaa".
Yksi joukosta.

CHISHOLM, MINN.

Juolahti mieleeni pörrää joku sana Toverittareen, kun täältä ei ole näkynyt kirjoituksia, ja toisten paikkakuntien toverit luulevat varmaankin täällä nukuttavan.

Meillä osaston jäsenillä oli perheiltama v. k. 20 p. ja ne onnistuivat kokouksella hyvin kylmästä ilmasta huolimatta. Uusia jäseniä yhtyi osastoon neljä: Antti ja Milja Niemi ja Mr. ja Mrs. Lehtinen, en muista heidän etunimiään. Tervetuloa joukkoomme! Ottakaapa osastosta ulkona olevat toverit tämä esimerkiksenne ja yhtykää joukkoon! Yhteisvoimin työmme ja toimintamme sujuu paremmin. Toimintatarmaa me tarvitaan taistelussa vankkaa vihollistamme vastaan.

Osaston kokoukset ovat joka maanantai-ilta. Tulkaa kaikki silloin kokouksiin ja yhtykää osastoon jäseniksi. Tervehdys kaikille. — A. J.

Välit selväksi valesosialistien kanssa!

Nyt on aika jolloin jokaisen luokkatietoisien työläisen on rehellisesti palveltava luokkaansa ja tehtävä kaikkensa sen pyrkimysten edistämiseksi.

Koska RAIVAAJA on lakannut palvelemasta luokkatietoista suomalaista työväestöä, niin on rikos työväenluokkaa vastaan edelleen levittää sitä tai sen julkaisuja. Siten tekee palveluksen työväenluokalle, joilla on tarkoitus tuhoia luokkatietoisien työväestön järjestöt. Tehkäämme selvä pesäero tällaisten yksilöpyrkijöiden kanssa ja ryhtykäämme tukemaan ja laajentamaan työläisten taistelurintamaa.

Sen me voimme tehdä ainoastaan siten, että ryhdymme levittämään niitä lehtiä, jotka ovat todellisia työläisten äänenkannattajia.

Toveri ja Toveritar

ovat aina olleet ja tulevat edelleen olemaan proletariatin todellisia palvelijoita. Ne tulevat aina tekemään KAIKKENSA TYÖVÄENLUOKAN VALISTAMISEKSI ja sentähden on jokaisen työläisen velvollisuus yhteistä asiaamme kohtaan

TEHDÄ KAIKKENSA NÄIDEN LEHTIEN LEVITTÄMISEKSI.

TOVERITAR on ainoa työläisnaisten äänenkannattaja Amerikassa, ja sentähden on jokainen tehtävä kaikkensa saadaksensa se jokaisen suomalaisen naisen luettavaksi Amerikassa. TOVERITTAREN tilaajamäärä on jo YLI KYMMENEN TUHATTA JA EDELLEEN KOHOAA. Seuraava päämäärä on 15,000, jonka me varmasti saavutamme pian kun vaan teemme sen tehtävän mihin luokkavalistus meitä volvoittaa.

TOVERI on lännen suomalaisten työläisten äänenkannattaja, ja jokaisen joka haluaa seurata länteläisten toimia on tilattava se ja annettava sille kannatuksensa.

Lähetäkää tilauksenne jo tänään osotteella: **Toverin Konttori, Box 99, Astoria, Ore.** — Tilaushinnat ovat seuraavat: Toveri \$5.50 vk., \$3.00 ½ vk., \$1.60 3 kk. — Toveritar: \$1.75 vk., \$1.00 ½ vk.

Pyytäkää asiamiestarpeita tänään. Ne lähetetään teille heti.

TOVERIN JA TOVERITTAREN LEVITYSOSASTO,